

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

เกณฑ์การพัฒนาการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาผู้ผลิตชิ้นส่วน
ยานยนต์แห่งหนึ่ง ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย

DEVELOPING SUSTAINABLE CRITERIA FOR SUPPLIER SELECTION:

A CASE STUDY OF AUTOMOTIVE PARTS MANUFACTURERS IN THE EASTERN REGION OF
THAILAND

สิวตติยารณ พิกุลศรี¹, จิรวรรณ เนียมสกุล²

Siwattiyathon Phikulsri¹, Jirawan Niemsakul²

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

E-mail. 65800594@chonburi.spu.ac.th

siwatt123@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเกณฑ์และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญเพื่อพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน ของกรณีศึกษาผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์แห่งหนึ่ง งานวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analysis Hierarchy Process: AHP) เพื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน ซึ่งประกอบไปด้วยด้านมุมมองด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคม ผลการวิจัยพบว่า ลำดับความสำคัญของเกณฑ์หลักในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ เกณฑ์หลักที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านราคา (ร้อยละ 24.8) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพ (ร้อยละ 19.2) ด้านความน่าเชื่อถือของบริษัท (ร้อยละ 13.1) ด้านการบริการ (ร้อยละ 12.7) ตามลำดับ 2) ด้านสังคม เกณฑ์หลักที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ร้อยละ 8.7) รองลงมา คือ การปฏิบัติต่อพนักงาน (ร้อยละ 7.7) ตามลำดับ 3) ด้านสิ่งแวดล้อม เกณฑ์หลักที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 7.3) รองลงมา คือ การด้านมลพิษ (ร้อยละ 6.5) ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้นความสำคัญของเกณฑ์แบบครอบคลุมจากทั้งหมด 24 เกณฑ์ พบว่าเกณฑ์ที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ด้านราคาของสินค้า (ร้อยละ 16.70) รองลงมา คือ ด้านสินค้าตามข้อกำหนด/ข้อตกลง (ร้อยละ 10.51) และด้านเงื่อนไขการชำระเงิน (ร้อยละ 8.09) ตามลำดับ ซึ่งบริษัทกรณีศึกษามีการให้ค่าน้ำหนักความสำคัญโดยรวมต่อมุมมองด้านเศรษฐกิจมากที่สุด (ร้อยละ 69.72) ด้านสังคม (ร้อยละ 16.43) และด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 13.85) ตามลำดับ เกณฑ์ที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบมี

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ความสอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทกรณีศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสามารถนำค่าน้ำหนักความสำคัญมาใช้ในการปรับปรุงแบบประเมิน ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ การวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น เอเอชพี

Abstract

This research the objective is to define criteria and analyze priorities to develop criteria for selecting sustainable suppliers. of a case study of an automotive parts manufacturer This research applied the Analysis Hierarchy Process (AHP) theory to determine the weight of the importance of criteria used in selecting sustainable suppliers. which includes an economic perspective Environmental and social aspects. The research results found that the priority of the main criteria in selecting sustainable suppliers are: 1) Economic aspect: The main criteria that are most important are: price aspect (24.8%), followed by quality aspect (19.2%), company reliability (13.1%), service aspect (12.7%), respectively. 2) Social aspect, followed by responsibility towards stakeholders (8.7%), the main criterion that is very important. The highest is treatment of employees (7.7%), respectively. 3) Environmental aspect. The main criterion that is most important is environmental management (8.7%), followed by pollution (7.3%), respectively. In addition, the results of the comprehensive analysis of the importance of criteria from a total of 24 criteria found that the criterion with the first importance weight was the price of the product (15.69%), followed by the product according to the requirements/agreements. (10.29%) and payment terms (7.60%), respectively. The case study companies gave the most overall importance to the economic aspect (69.72%) and the social aspect (16.43%). and environmental factors (13.85%), respectively. Criteria obtained from this research This results in criteria for selecting suppliers that are consistent with the business guidelines of the case study company. that gives importance to sustainable development and the importance weight values can be used to improve the evaluation form. in selecting suppliers to be more efficient.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

Keywords: Supplier selection criteria Selection of sustainable, suppliers Auto parts manufacturer, Analysis Hierarchy Process: AHP.

บทนำ

อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมานานกว่า 60 ปี และได้รับการกล่าวถึงอย่างมากจากผู้ประกอบการยานยนต์ทั่วโลก จึงทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์ถูกบรรจุลงในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะใช้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในอนาคต ซึ่งประเทศไทยมีปริมาณการผลิตรถยนต์ทุกประเภทเป็นอันดับที่ 10 ของโลก ถึงแม้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตรถยนต์ได้สูงที่สุดในภูมิภาคอาเซียน และเป็นหนึ่งในผู้ผลิตรายต้นชั้นนำของโลก แต่ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับคู่แข่งในภูมิภาคที่ต่างกำลังมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของตนเอง จึงเกิดการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งการแข่งขันในอุตสาหกรรมนี้ก่อให้เกิดการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วขึ้นโดยองค์กรต่างๆ มักมุ่งเน้นในการสร้างกำไรสูงสุด ทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมา เนื่องจากกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานต่างๆ ตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อ จัดหา กระบวนการผลิต การขนส่งสินค้าการบริโภค รวมทั้งการจัดการของเสียต่างๆ ล้วนแต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ประเทศไทยจึงมีการกำหนดนโยบาย "ไทยแลนด์ 4.0 สู่มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน" ที่เน้นการใช้นวัตกรรมมากขึ้นโดยให้อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมในการนำร่องเพื่อผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมร่วมกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย เพื่อช่วยลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (พิริยสทธิ์ อยู่ประพัฒน์, 2563) ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ในอุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้องปรับตัวต่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมให้เป็นไปในแนวทางของอุตสาหกรรมที่พัฒนาอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งแสวงหาแนวทางเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพภายในองค์กรให้สูงขึ้นตามไปด้วย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และอุตสาหกรรมรถยนต์และธุรกิจที่เกี่ยวข้องในช่วงปี 2566-2568 มีแนวโน้มเติบโตตามทิศทางภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้น พร้อมกับตลาดรถยนต์ไฟฟ้าที่กำลังเติบโต อาณิสสจากนโยบายอุดหนุนการใช้รถไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ (BEV) ของภาครัฐ ทำให้คาดว่าผลประกอบการของผู้ผลิตรายต้นและตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ใหม่จะยังเติบโตดี

ความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมอีกประการหนึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดซื้อ จัดจ้าง ซึ่งการจัดซื้อ จัดจ้างผู้ประกอบการภายนอก (Outsourcing) หรือการคัดเลือกผู้ส่งมอบ ถือเป็นเกณฑ์ที่มี

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ความสำคัญต่อองค์กร เนื่องจากการจัดซื้อจัดจ้างเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบชิ้นส่วนและอุปกรณ์สำหรับใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า หากองค์กรสามารถจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ได้ในราคาถูก มีคุณภาพและตรงตามเวลาที่ต้องการใช้ก็จะสามารถทำให้องค์กรนั้น ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่าทั้งด้านราคาและความรวดเร็วในการส่งมอบสินค้า การตอบสนองเหล่านี้จะนำมาสู่การสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า นอกจากนี้หน่วยงานจัดซื้อถือว่าเป็นหน่วยงานที่ควบคุมต้นทุนหลักที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งขององค์กร และเป็นหน่วยงานที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์นอกจากนี้การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ส่งมอบ ย่อมส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร เช่น การพัฒนาคุณภาพของชิ้นส่วนขยายย่นต์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมลดต้นทุนซึ่งหากองค์กรใดสามารถการคัดเลือกผู้ประกอบการภายนอกหรือผู้ส่งมอบที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับธุรกิจและให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก็จะสามารถช่วยลดต้นทุนในการผลิตและมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขันสูงเมื่อเทียบกับองค์กรรายอื่นๆที่อยู่ในธุรกิจเดียวกันอีกด้วย บริษัทกรณีศึกษาเป็นบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมผู้ให้บริการผลิตชิ้นส่วนชุดคลัทช์คอมแอร์รถยนต์ ที่ใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ซึ่งมีการให้ความสำคัญกับด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบการต่างๆและลูกค้าหลักที่เป็นบริษัทผู้ผลิตรายใหญ่หลายรายมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่คำนึงถึงประเด็นด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามาบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจ ประกอบกับการให้ความสำคัญสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงานของอุตสาหกรรมยานยนต์ ด้านการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ภายใต้การพัฒนาประเทศไทยตามนโยบายประเทศไทย 4.0 ซึ่งได้มีการกำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ ซึ่งในส่วนของการประเมินการคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษาได้มีการมุ่งเน้นเพียงด้านเศรษฐกิจจึงทำให้ไม่สอดคล้องกับประเด็นด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคม ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเกณฑ์ที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน เพื่อนำเกณฑ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปนำเสนอทางแผนกจัดซื้อในการปรับปรุงแบบประเมินผู้ส่งมอบให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับประเด็นด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการวิจัยครั้งนี้จะประยุกต์ใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analysis Hierarchy Process: AHP) แบบพิจารณาหลายเกณฑ์ (Multiple Criteria Decision Making: MCDM) ในการวิเคราะห์เกณฑ์ต่างๆที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบประเมินการคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษาในอนาคตให้มีความเหมาะสม และครอบคลุมในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกณฑ์ที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือผู้ที่ปฏิบัติงานในแผนกจัดซื้อจำนวน 20 ท่าน เพื่อประเมินเกณฑ์ที่มีผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (AHP) มาใช้ในการคำนวณน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเกณฑ์ โดยศึกษาขั้นตอนสำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษา และศึกษาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคัดเลือกผู้ส่งมอบในปัจจุบันโดยวิธีการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งรวบรวมเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัย โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาขั้นตอนสำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษาและศึกษาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคัดเลือกผู้ส่งมอบในปัจจุบัน โดยวิธีการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งรวบรวมเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัย

2. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

หลังจากที่ได้มีการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆรวมทั้งบททวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการคัดเลือกผู้ส่งมอบ จึงทำการสรุปเกณฑ์ที่ได้มาใช้ในการคัดเลือกครั้งนี้ซึ่งมีการทบทวนเกณฑ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในบริษัท ตอบแบบประเมินเพื่อคัดเลือกเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเกณฑ์อื่นๆเพิ่มเติม เพื่อนำเกณฑ์ ที่ได้มาสร้างแผนภูมิลำดับชั้นในการตัดสินใจ และใช้สำหรับจัดทำแบบประเมินเพื่อทำการเปรียบเทียบเกณฑ์ต่างๆ ตามกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ที่สามารถสรุปเกณฑ์ออกเป็น 3 มุมมองคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคม

3. สร้างตัวแบบการตัดสินใจคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน (AHP)

ลำดับชั้นที่ 1 เป้าหมาย (Goal) คือ เกณฑ์ที่ส่งผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

ลำดับชั้นที่ 2 เกณฑ์หลัก (Criteria) มี 8 เกณฑ์หลัก เพื่อใช้ประเมินเกณฑ์ที่ส่งผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

ลำดับชั้นที่ 3 เกณฑ์รอง (Sub-Criteria) มี 24 เกณฑ์รอง เพื่อใช้ประเมินเกณฑ์ที่ส่งผลต่อการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

4. การรวบรวมแบบประเมินการตัดสินใจ

สำหรับการศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงคือผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน จัดซื้อของบริษัทกรณีศึกษาจำนวน 20 ท่าน เป็นผู้ตอบแบบประเมินเพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

5. วิเคราะห์ลำดับความสำคัญของเกณฑ์

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมินมาวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของเกณฑ์ตามขั้นตอนของ กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ พัฒนาเกณฑ์การคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน นำเกณฑ์ที่ได้จากการทบทวน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปัจจุบันที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษา โดย นำเกณฑ์ใหม่จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มลงในแบบประเมิน เพื่อให้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบมีความครอบคลุมตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน และนำค่าน้ำหนักความสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์แบบ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ประเมิน โดยกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้นมาใช้คำนวณคะแนนในการประเมินคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน เพื่อที่จะสามารถคัดเลือกผู้ส่งมอบที่มีการดำเนินธุรกิจสอดคล้องกับบริษัทกรณีศึกษา

6. พัฒนาเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน ทดสอบกับบริษัทกรณีศึกษา

สรุปผลของเกณฑ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในปรับปรุงแบบประเมิน การคัดเลือกผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษาในอนาคตที่สอดคล้องกับประเด็นด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัย

เมื่อนำคะแนนของแต่ละเกณฑ์ที่ได้จากแบบประเมิน มาทำการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงอัตราค่าความสอดคล้อง (Consistency Ratio: CR) เพื่อตรวจสอบว่า การเปรียบเทียบความสำคัญของผู้ตอบแบบประเมินมีความสอดคล้องกันหรือไม่ โดยจะต้องมีอัตราค่าความสอดคล้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.1 หากไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องทำการตอบแบบประเมินใหม่ ถ้าหากอัตราค่าความสอดคล้องไม่เกินที่กำหนดแสดงถึงว่าข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปจัดลำดับความสำคัญของเกณฑ์การคัดเลือกอย่างยั่งยืนได้

ตารางที่ 1 คำนวณน้ำหนักความสำคัญเฉลี่ยรวมของเกณฑ์หลัก

มุมมอง	เกณฑ์หลัก	ค่าน้ำหนักความสำคัญ เฉลี่ยรวม	ลำดับ ความสำคัญ	อัตราค่าความ สอดคล้อง
ด้านเศรษฐกิจ	ราคา	0.248	1	0.07
	คุณภาพ	0.192	2	
	ความน่าเชื่อถือของบริษัท	0.131	3	
	การบริการ	0.127	4	
ด้านสิ่งแวดล้อม	การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	0.073	7	
	การจัดการด้านมลพิษ	0.065	8	
ด้านสังคม	การปฏิบัติต่อพนักงาน	0.077	6	

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

มุมมอง	เกณฑ์หลัก	ค่าน้ำหนักความสำคัญ เฉลี่ยรวม	ลำดับ ความสำคัญ	อัตราค่าความ สอดคล้อง
	ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	0.087	5	

จากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักด้วยทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) ผู้ประเมินให้ความสำคัญกับมุมมองด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก ด้วยค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ ร้อยละ 69.72 เนื่องจากด้านเศรษฐกิจถือเป็นด้านสำคัญที่สร้างรายได้และขีดความสามารถการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจ รองลงมาคือ ด้านสังคม ซึ่งมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับร้อยละ 16.43 และอันดับสุดท้ายคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ ร้อยละ 13.85 แสดงให้เห็นว่าด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมมีบทบาทในการดำเนินธุรกิจของบริษัทกรณีศึกษา หากผู้ส่งมอบรายใดยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ก็อาจจะทำให้เสียโอกาสในการแข่งขันเพื่อเป็นผู้ส่งมอบของบริษัทกรณีศึกษาได้

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาเกณฑ์การคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์แห่งหนึ่ง” โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น เป็นการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญและค่าน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบประเมินสำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืนในอนาคต ให้สอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทกรณีศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้นเป็นเทคนิคที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาแบบหลายเกณฑ์ โดยการเปรียบเทียบเกณฑ์ในการคัดเลือกทีละคู่ (Pairwise) ผู้ตัดสินใจต้องระบุคะแนนความสำคัญเชิงเปรียบเทียบในระบบคะแนน 1 ถึง 9 ทำให้ AHP สามารถสะท้อนถึงความแตกต่างของระดับความสำคัญของเกณฑ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการวิเคราะห์อัตราความสอดคล้องของผู้ตอบแบบประเมิน โดยให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในแผนกจัดซื้อ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นผู้ตอบแบบประเมิน เพื่อนำผลลัพธ์จากแบบประเมินมาวิเคราะห์ลำดับความสำคัญและค่าน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำเกณฑ์ที่ได้จากการศึกษาและค่าน้ำหนักความสำคัญมาใช้ในการปรับปรุงแบบประเมินสำหรับการคัดเลือกผู้ส่งมอบที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. งานวิจัยนี้เป็นเพียงกรณีศึกษาของบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์แห่งหนึ่งเท่านั้น เกณฑ์หลักและเกณฑ์รองของแต่ละโรงงาน หรือแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมย่อมมีความแตกต่างกัน จึงควรมีการปรับปรุงเกณฑ์หลักและเกณฑ์รองให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการดำเนินงานหรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ
3. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นการตอบแบบประเมินจากพนักงานในแผนกจัดซื้อเท่านั้น ควรมีการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบประเมิน เช่น เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้วัตถุดิบหรือบริการให้มีส่วนร่วมในการตอบแบบประเมิน เพื่อนำผลค่าน้ำหนักความสำคัญที่ได้มาเปรียบเทียบและวิเคราะห์เพื่อนำไปปรับปรุงค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานของบริษัทกรณีศึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาเกณฑ์และค่าน้ำหนักของการคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะให้ได้เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ส่งมอบที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ ขอฟุ้ง และพัชราภรณ์ ญาณภีร์. (2561). การออกแบบหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ส่งมอบ

อย่างยั่งยืน สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ปัจจัย. ในการประชุมวิชาการ

ช่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม อุบลราชธานี ประจำปี พ.ศ. 2561, (น.23-26).

ชญานิศ วงษ์ท้าว. (2560). การตัดสินใจคัดเลือกผู้ส่งมอบด้วยการประยุกต์กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์

และการโปรแกรมเป้าหมาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ภักษร ชลวิริยะกุล. (2565). การพัฒนาเกณฑ์การคัดเลือกผู้ส่งมอบอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาผู้ผลิตชิ้นส่วนยาน

ยนต์แห่งหนึ่ง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา)

พิริยสทธิ์ อยู่ประพัฒน์. (2563). การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของ

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทย. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่ง
สุวรรณภูมิ, 5(10), 480-494.

วิลาวัลย์ คำหอม. (2566). เกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้ให้บริการงานซ่อมบำรุงของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วน

อิเล็กทรอนิกส์ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ด้วยเทคนิคกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี)